

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 20

Pentadienis, Gegužio (May) 29, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

Ministrų Konferencija Veikiausiai Paliks Susitarimą Pačiom Viršūnėm

GENEVA. — Užsienio reikalų ministrų konferencija čionai buvo nutraukta dviem dienom, kad davus progą ministrams dalyvauti buvusio JAV valstybės sekretoriaus J. F. Dulleso laidotuvėse. Sugrįžę iš laidotuvių jie vėl pradės derybas.

Iš pasitarimų eigos iki šiol esą aiškiai matoma, kad ministrai negalės susitarti tais klausimais, kurie randasi dienotvarkėje. Bet jie susitarsią, kad Berlyno padėtis pasiliktu tokia pat, kaip dabar yra, o šis klausimas būtų paliktas apsvaistymui pačių viršūnių, kurių pasitarimas turės įvykti kada nors vėliau.

Vakarai Berlyno klausimu esą linkę daryti tik mažą nuolaidą šiuo tarpu. Jie gali sutikti tik su tuo, kad vokiečiai perimtų kontrolę tik kaip Tarybų Sąjungos igaliotiniai arba agentai. Kas liečia Vakarų Vokietiją, tai ji ir šiai nuolaidai priešinsis.

Svarbu, kad Vakarai linkę tęsti pasitarimą. Tai yra, perkelti į viršūnes.

Tuo tarpu Rytų Vokietija pasiūlė, kad abi Vokietijos pasirašytų nepuolimo paktą. Komunistų partijos lyderis Valteris Ulbrechtas sako, kad šis paktas būtų papildymu Rytų pasiūlymo, kad toks paktas būtų pasirašytas tarp NATO ir Varšuvos bloko.

Bet iš laidotuvių sugrįžę ministrai dar gerokai padiskusuos, pasiderės. Dar neįsinaudota visa amunicija, kurią jie atsivežė į Genuvą.

Įdomu dar pastebėti, kad Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministras Brantanas tarėsi pusantrios valandos su Tarybų Sąjungos ministru Gromyku. Neskelbiama, ką jie kalbėjo ir kokias pozicijas užėmė, bet laikoma svarbiu dalyku, kad jie turėjo privatišką pasikalbėjimą.

BONNA. — Vakarų Vokietijos kancleris Adenauer paskliršias savo vieton Ludwigą Erhardą, dabar einantį ekonomijos ministro pareigas.

Chruščiovas Svečiuose Pas Albanijos Premjerą

LONDON. — Tarybų Sąjungos premjeras N. Chruščiovas pribuvo į Albaniją pasisvečiuoti pas Albanijos premjerą. Jis išbus tenai 12 dienų. Su juo atvyko ir maršalas Malinovskis ir N. A. Muchitdinov, apsigynimo ministras ir partijos prezidento narys.

Čia daromi visoki spėliojimai dėl šio vizito.

Perspėja Prezidentą Nasserį Nesiduot "Pabalnojamam"

MASKVA. — Premjeras Chruščiovas davė interviu Indijos laikraščio "Blitz" redaktoriui. TASS paskelbė turinį pasikalbėjimo.

Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas Nasser per daug "flirtuoja" su Jungtinėmis Valstijom. Nuo žmonių slepiama, bet pats Nasseras gerai žino Washingtono tikslus — "jei neapsisaugos, taps pabalnotas", pasakė premjeras.

Dullesas Užbaigė Savo Karjerą

WASHINGTON. — J. F. Dullesas, vienas iš energingiausių JAV senių, pasimirė sulaukęs 71 metų amžiaus. Prie vėžio prisidėjo plaučių uždegimas ir jis nepajėgė atlaikyti.

Visi pripažįsta, kad Dullesas buvo energingas diplomatas, išlakstęs pasaulį skersai ir išilgai. Jam esant JAV valstybės sekretorium, JAV aiškiai dominavo visų Vakarų užsienio politikai. Jis vedžiojo Vakarų valstybes prie "bedugnės" kranto ir vėl traukė nuo jo.

Dullesas buvo atkakliausias kovotojas prieš bent kokias nuolaidas Rytams. Dėl tokio užsispyrimo buvo daug nepasitenkinimo Vakarų bloke. Tie nepasitenkinimai buvo pradėję iškilti viršun.

OTTAWA. — Australijos premjeras Robert Menzies lankėsi čia dvi dienas ir tarėsi su Kanados vyriausybe.

Komunistai Nesiveržia Irako Valdžion

BAGDADAS. — Nors komunistų partija yra stipriausia, bet nestato griežto reikalavimo jeiti valdžion.

Premjero Abdel Karim Kassem kabinetą sudaro nacionalinės demokratų partijos nariai.

Partijos organas "Itihad El Shaab" rašo: Komunistai pasiliks draugiškoje opozicijoje, bet rems premjero politiką tol, kol jis kovos prieš užsienio imperialistų užmačias.

\$25,000,000,000 Kaip į Vandenį

WASHINGTON. — Kongreso apropracijų subkomitetas paskelbė laivyno atstovų teigimus, kad "Fortress America" orinis apsigynimas, kuriam išleista \$25,000,000,000, tuojuos bus toks nuseņes dalykas, kaip kad francūzų Maginot linija.

Admirolas Hayward reikalavęs, kad nebūtų skiriama pinigų dėl Bomarkų, Nikų ir Herkulijų.

(Tuo tarpu Kanada ruošiasi statyti pastolius dėl Bomarkų paleidimo.)

Jau nekuri laikas, kaip žymūs JAV kariniai lyderiai kritikuoja Bomarkus ir kitokius raketinius sviedinius. Jie esą visai nesėkmingi su tikimui sviedinių atakos.

MALAJOJ LAIMI SĄJUNGOS PARTIJA

KUALA LUMPUR. — Provincialiuose rinkimuose Malajoj laimi visų rasių sąjungos partija. Jau keliose provincijose ši partija laimėjo beveik visas vietas.

Prieš šią partiją eina islamų partija. Yra ir kitų partijų, kurios stvoja opozicijon rasių sąjungos partijai, bet su mažesne įtaka.

MILWAUKEE. — Fizikas Dr. Edward Teller pareiškė, kad už 10 metų rusai bus neginčijamai pralenkę mokslė visą pasaulį.

D. Britanija ir Tarybų Sąjunga Plečia Prekybą

MASKVA. — Didžioji Britanija ir Tarybų Sąjunga pasirašė penkiems metams prekybinę sutartį, pagal kurią numatoma išplėsti prekybą tarp šių valstybių.

Sir David Eccles, Britanijos Prekybos Tarybos prezidentas, apskaičiuoja, kad Britanijos importas iš Tarybų Sąjungos padidės visu trečdaliu tik pirmais sutarties metais.

Tarybų Sąjunga pirksiančią išsias chemijos, sintetiku, guminių padangų, cukraus ir maisto gamybos įmones. Britanija, kaip nurodė

GALES ATOSTOGAUTI TARYBŲ SĄJUNGOJE

LONDON. — Neužilgo britai galės praleisti 10 dienų Tarybų Sąjungoje ir tekaunuos \$280, įskaitant kelionę į abu galu orlaiviu.

Vizitoriai galės keliauti, kur tik norės, be jokių suvaržymų.

Islandija Atsisako Dalyvauti Pasitarime

REJKJAVIK. — Islandija pranešė, kad ji nedalyvaus NATO kongrese, kuris šaukiamas Londone birželio mėnesį. Atsisakymo priežastimi yra Islandijos ir Britanijos nesusipratimai dėl žuvavimo teisių.

Islandija spiriasi, kad niekas nežuvautų arčiau 12 mylių nuo kranto, tuo tarpu Britanijos žuvininkai žuvauja vos už 4 mylių nuo kranto. Žuvininkų laivus saugo kariniai laivai. Dėl to buvo ir aštrių susikirtimų tarp Britanijos ir Islandijos.

Britanija, kaip atrodo, nelinkusi skaitytis su Islandijos reikalavimais nežuvauti arti krantų.

BERLYNAS. — Policija suėmus 6 Rytų Vokietijos agentus. Suimtųjų tarpe keturi Krikščionių Demokratų Partijos nariai.

Krikščionių Demokratų Partija yra valdančioji partija Vakarų Vokietijoje.

Eccles, pasirošusi finansuoti Tarybų Sąjungos importą iš Britanijos.

Praėjusiais metais Britanija pirkosi Tarybų Sąjungoj už 57 milijonus svarų sterlingų. Manoma, kad pakils iki 80 milijonų svarų sterlingų. Tarybų Sąjunga pirkio Britanijoje už 45 milijonus svarų.

Tarybų Sąjunga nesispyrė, kad Britanija parduotų gaminius, kurie tebėra ant uždraustų gaminių sąrašo.

Pirmas Tarybų Sąjungos vicepremjeras Mikojanas pastebėjo, kad ši Tarybų Sąjungos ir D. Britanijos prekybinė sutartis yra pavyzdys ir kitoms šalims, kurios kol kas nenori plėsti prekybą su socialistinėmis šalimis. Matomai jis taikė Jungtiniams Valstijoms, kurios vis atsaisako parduoti Tarybų Sąjungai "strategines" prekes, tokias, kaip vamzdžius dėl dujų.

Nežiūrint to, socialistinių šalių prekyba su kapitalistinėmis šalimis padvigubėjo nuo 1950 metų. Vis daugiau ir daugiau valstybių randa, kad prekyba su socialistinėmis šalimis yra pelninga.

Normalūs prekybiniai santykiai daug prisideda ir prie taikos tvirtinimo tarp įvairių tautų.

Skandalas Dėl Negro Šokio su Balta Mergina

BUFFALO, N. Y. — Praėjusią savaitę šeštadienį čia ant WGR televizijos programos dalyvavo grupė negrų iš Toronto. Viskas buvo gerai, kol vienas studentas išvedė šokti baltą merginą.

Kada žiūrovai pastebėjo negrą su balta mergina, daugelis jų užpuolė stotį, kam leidžia negrui liesti baltą merginą. Negras buvo paprašytas nešokti su baltomis merginomis, o jis, protestuodamas prieš tai, išėjo iš studijos.

Šis incidentas rodo daugelio amerikiečių "kultūringumą". Tas rodo, kam vertos jų kalbos apie laisves ir demokratiją.

Pasidairius po Kanadą

Televizijos stotis Toronto šekmadeniais duoda debatus įvairiais klausimais. Pašaukiami keli asmenys, kurie debatuoja, reikšdami skirtingas nuomones iškelto klausimu. Programa užvadinata "Fighting words" (Kovingi žodžiai). Jai vadovauja Nathan Cohen, laikomas geru kritiku.

Aną šekmadienį tarp kitų buvo Eugene Castle iš Jungtinių Valstijų. Tas svečias užteršė orą televizijoje, pademonstruodamas savo bukaprotestumą. Girdi, Bolšoj baletas yra Tarybų Sąjungos šnipų organizacija. Jis rėkė, kad negalima turėti jokių kultūrinių ryšių su komunistine valstybe. Toks bendradarbiavimas leidžia rusams pademonstruoti, jog jie yra neblogesni žmonės už kitus. O jis su tuo nesutinka.

Kadangi kiti nesutiko su jo nuomone, tai jis išbėgo iš studijos net neatsisveikines su kitais dalyviais.

(Reikia pridėti, kad tuo pat laiku Jungtinėse Valstijose buvo keliami kaltinimai metropolitanui Nikolajui, būk jis yra slaptosios policijos agentas. Girdi, Rusijoje dvasiškiais gali būti tik tie, kurie sutinka tarnauti slap- tai policijai).

Sarnioj, kur jau apie 70 dienų eina Polymer darbi-

ninkų streikas, pasikartoja Sudburio istorija.

Atsirado moterų, kurios pradėjo kalbėti prieš streiką. Jos giriasi sudariusios "Laisvės Klubą". Pažymėta tas, kad jos nieko nesako kompanijai, dėl kurios kaltės streikas įvyko, bet visai kaltina uniją.

Keista, kuomet moterys eina per vyrų galvas. O gal vyrai slapstosi po moterų sijonais? Tai dar keisčiau.

Bet joms smarikai atkirto darbininkų žmonių organizacija, einanti su streikuojančiais vyrais. "Laisvės Klubas" kalbininkę sulygino su Tokijo Rože.

Teisingumo ministras Fullonas aną dieną Kolumbo Vyčių baliuje pareiškė, kad krikščionys meldžiasi, kad Rusija atsiverstų prie tikėjimo, bet visai pamiršta apie save.

Jo manymu, krikščionių atšalimas, nesilaikymas krikščioniškos moralės yra daug pavojingesnis krikščionybei, negu komunizmas.

Jis ragino krikščionis, ypač katalikus, perkratinėti savo sąžinę ir pasižiūrėti, ar jie gyvena taip, kaip krikščionių tikėjimas mokina.

Tikėsit ar ne, bet Albertos provincija yra vienintelė provincija Kanadoje, kur nėra žiurkių. Bet jos norė-

tų įsiveržti ir į Albertą.

Iš vakarų žiurkės negali įsiveržti į Albertą, nes kalnai pastoja kelią. Iš šiaurės — šaltis. Tenai jos negyvena. Nėra pavojaus jų invazijai ir iš pietų pusės. Bet nuolatos jos veržiasi iš Saskatchewanos.

Pavyzdžiui, nuo 1951 metų buvo sunaikinta 200,000 žiurkių, kurios bandė įsiveržti iš Saskatchewanos. Frontas siekia 360 mylių.

Kova vedama vyriausybės pasamdytų specialistų. Nuo 1951 metų išleista kovai su žiurkėmis \$235,000. Jos būtų padariusios žalos už \$400,000.

Kanadietis

Pavasario Grožiui Tinkanti Programa

TORONTO. — Radio City kinoteatras paruošė torontiečiams pavasarinę programą, kuri labai tinka šiam sezonui. Tai gražiausias muzikos ir baleto programa.

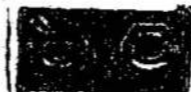
Nuo gegužio 29 iki birželio 3 bus parodyti filmai Madam Butterfly ir Aida. Tai dvi gražiausios operos. Ne tik gražūs pastatymai, bet ir nepaprastai graži muzika.

Pradedant birželio 4 diena, tame pačiame kinoteatre bus tarybinis filmas Swan Lake. Šiame filme dalyvauja viena iš puikiausių tarybinių balerinių — Maja Plisetskaja, taipgi visos Balšoj Balletas, puikiausia tarybinių baleto šokėjų grupė.

Operose, apie kurias kalbėjome aukščiau, dalyvauja puikiausi Italijos operos dainininkai ir dainininkės, jų tarpe ir Renata Trebaldi.

T.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akini.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akinų
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-5
Treč. po pietų uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt.

vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Knyga, šviesa, Meilė ir Laimė

SAULĖS ROSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šitos knygos (romano) ne tik tai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.

ČIKAGOS SEŠELIAI. Baisiai aštrūs šiuropuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.

SIRDIES RUMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio ašarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šitą knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato — ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 psl. Kaina \$2.

ŠLIUPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2!

Visos 4 knygos sykiu tik už \$5!

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamos jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 5 knygos drauge tik už \$8.

Jau šimtai šitų knygų išsiusta į Lietuvą ir gauta labai daug nuosirdžių laišku, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST.,
Chicago 8, Ill.

KNYGOS PARDAVIMUI

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi sveikatos klausimais patarimai. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IS ISTORIJS. D. M. Šolomsko raštų rinkinys. Knyga 318 pusla., kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš idomiasių apysakų. 500 puslp. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai idomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prog. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisë Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinų apie technikos išsivystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė vi- sa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Knyga turi 300 pusla- pių Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Nami- nis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Ame- rikos lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Ame- rikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė Stasya Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 pusla- pių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Miza- ra. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Ame- rikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoj po karo. Knyga 222 pus- lapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanau- kas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fa- šistais, 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

GYDYMO ISTORIJA. Parašė Dr. Jonas Stanislovaits ir Dr. Antanas Petrikas. Knyga 352 puslap. Kaina \$1.50.

ATSIMINIMAI IR DABARTIS. Parašė L. Pruseika. Knyga 304 puslapių. Kaina \$1.50.

Iš ATSIMINIMŲ. Parašė Jonas Kaškaitis. Knyga 324 puslapių. Kaina \$1.50.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį.
Persiuntimą mes apmokame.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

TARYBŲ LIETUVOJ

Pagamintos Naujos Lietuviškos Staklės

Vilniaus "Žalgirio" gamyklos laboratorijoje sumontuotos naujos mažagarbitinės frezavimo staklės. Jos skirtos stambiomis serijomis gaminti detales tikslių mašinų gamyboje, radijo ir prietaisų gamybos pramonėje. Staklių ypatybė yra ta, kad jos turi didelį greičių diapazoną. Frezerių apsisukimų skaičius per minutę gali pasiekti 5 tūkstančius.

1959-1965 metais "Žalgirio" staklių gamyklos darbuotojai padidins produkcijos gamybą daugiau kaip du kartus. Iš viso per septynmetį bus įsisavinta 11 naujų tipų, tame tarpe plačiai universalinės, operacinės ir elektropilnuojamosios.

Darbo Žmonių Sveikatos Apsauga

1950 metais Lietuvoje buvo 180 įvairių gydymo įstaigų (neskaitant felčerių-akusherų punktų), praėjus šešeriems metams — jau 290 įstaigų, kuriose, iš viso paėmus, buvo daugiau kaip 17 tūkstančių vietų. Septynmečio pabaigoje lovų skaičius respublikos medicinos įstaigose padidės iki 25,500. Gydymo įstaigų tinklui plėsti skiriama 243 milijonai rublių. Septynmečio pabaigoje Vilniuje veiks respublikinė ligoninė (bus atiduota naudoti antroji jos eilė), psichoneurologijos dispenseris, Klaipėdoje — nauja miesto ligoninė, onkologijos ir tuberkuliozės dispenseriai, Palangoje ir Druskininkuose — kurortinės gydymo. 27 rajonuose atsiras nauji ligoninių pastatai. Gydytojų skaičius padidės iki 5,800.

11,000 Kailiukų

Vilkijos rajone labai išgarsėjo žvėrininkystės tarybinis ūkis. Šis didžiausias respublikoje žvėrininkystės ūkis metai iš metų duoda vis daugiau žaliavos kailių pramonei, gerina produkcijos kokybę. Perna palyginti su 1957 metais tarybinio ūkio kolektyvas vėl padidino kailių pristatymą valstybei. Į paruošų punktus buvo pristatyta 11,470 aukštos kokybės juodsiūbrių bei šiaurinių lapių ir audinės kailiukų.

Vilkijos žvėrininkystės tarybinis ūkis 1958 metais gavo beveik 3 milijonus rublių pelno.

Gelžkeliečių Miesto Septynmetis

Senojo gelžkeliečių miesto, Radviliškio, rytinėje dalyje per pastaruosius 2-3 metus išaugo nauji korpusai — tai vienas didžiausių Lietuvos geležinkelių vagonų depų. Miesto centre pastatyti nauji vidurinės mokyklos ir universalinės paruošuvės pastatai.

Rajono septynmečio plane numatyta toliau vystyti miesto ūkį. Bus pastatyti nauji rajoninės ligoninės, kinoteatro, vidurinės mokyklos ir vaikų darželio pastatai. Per septynmetį bendras gyvenamasis plotas padidės 80 procentų.

Dideli darbai bus įvykdyti miestui gerai sutvarkyti. Pradėtas įveisti sodas 9,2 hektaro plote.

Respublikos Leidkloje

Lietuvos valstybinė leidykla numato šiais metais išleisti daugiau kaip 200 pavadinimų knygas bendru 3,150 tūkstančių egzempliorių tiražu.

Naujieji leidiniai apims visus literatūros žanrus. Ypač daug bus leidžiama prozos, poezijos, publicistikos. Daugiau kaip pusė kūrinių priklausys lietuvių autoriams.

Numatyta iš naujo išleisti P. Cvirkos raštus aštuoniais tomiais, naują A. Venclovos romaną "Gimimo diena", A. Bieliausko romaną "Rožės žydi raudonai", J. Simkaus naujų apsakymų rinkinį, eilės naujų Lietuvos rašytojų ir poetų kūrinius.

Žymi vieta leidyklos plane skirta grožiniams ir publicistiniams kūriniams, kuriuose aprašomi revoliuciniai įvykiai, kova dėl Tarybų valdžios Lietuvoje 1918-1919 metais ir partizanų veikimas Didžiojo Tėvynės karo laikotarpiu.

Naujas Žurnalas

KAUNAS. — Vietoj iki šiol ėjusių valstybinio mokslinio technikos komiteto biuletenio ir respublikos Liaudies ūkio Tarybos biuletenio pradedamas leisti naujas žurnalas "Mokslas ir technika". Žurnalas išeis kas mėnesį.

Naujasis žurnalas skiriamas respublikos inžinerijos technikos darbuotojams, gamtos novatoriams, racionalizatoriams. Jiem bus nagrinėjamos naujos technikos ir progresyvios technologijos vystymo bei įdiegimo liaudies ūkyje, o taip pat

gamybos procesų mechanizavimo bei automatizavimo problemos. Žurnalas nušvies mokslinių ir techninių draugijų veiklą, pramonės įmonių gamybos novatorių judėjimą, informuos apie mokslinio tyrimo įstaigų bei aukštųjų mokyklų atliekamus darbus pramoninės gamybos srityje.

Žurnalą leidžia Lietuvos Tarybų Ministrų Tarybos Valstybinis mokslinis technikos komitetas, Liaudies ūkio taryba, Mokslų akademija ir Respublikinė mokslinių-techninių draugijų taryba.

Pirmasis "Mokslų ir technikos" žurnalo numeris išeis birželio mėnesį.

Pramonė 1959 Metais

1959 metų plane numatyta toliau didinti pramonės gamybą Lietuvoje. Elektros energijos išdirbis padidės 10 procentų ir sudarys 905 milijonus kilovatvalandžių. Žymiai padidės elektrinių pajėgumai. Bus paleisti į darbą pirmieji Kauno hidroelektrinės agregatai. Pradės veikti kelios kaimo elektrinės. Mašinų gamybos ir metalų apdirbimo pramonės bendrosios produkcijos apimtis padidės 15 procentų. Turbinų gamyba padidės 90 procentų, suvirinimo agregatų — 21 procentu, metalo piovimu staklių — 9 procentais, dviračių — 10,5 procento. Numatyta įsavinti eilės sudėtingų mašinų ir agregatų, taip pat naujų plataus vartojimo dirbinių gamybą.

Šiais metais pradės veikti Panevėžio kabelio fabrikas, Vilniaus televizorių mazgų gamykla, Kėdainių žemo voltazo elektros aparatūros fabrikas. Bus paleisti į darbą nauji pajėgumai Vilniaus grąžtų gamykloje, šlifavimo staklių ir skaičiavimo mašinų gamyklos, Kauno "Elektros" fabrike ir eilėje kitų įmonių. Bus pradėta statyti mėsos ir pieno pramonės įrengimų gamykla Kapsuke, taip pat didelis ketaus liejimo cechų Kauno turbinų gamykloje.

Dar 16,000 Butų

Pokario metais Tarybų Lietuvos sostinė neatpažįstamai patsikeitė. Miestas sparčiai užgydė vokiškosios fašistinės okupacijos jam padarytas žaizdas. Atstatyta pramonė, gyvenamieji namai, kultūros įstaigos. Pagal generalinį miesto planavimo projektą čia plačiai vykdoma pramonės įmonių, gyvenamųjų namų ir kultūrinių - buitinių objektų statyba.

Mažiau kaip per 15 metų Vilniaus gyventojai gavo 428 tūkstančius kvadratinių metrų gyvenamojo ploto. Atsiraudo nauji skverai, sodai ir

Ivairenybės

Požeminis ežeras

Netoli šveicarų Sent-Leonardo kaimo yra didžiausias Europoje požeminis ežeras.

Prie plento, einančio plačiu Ronos slėniu, yra iškaba, kurioje parašyta: "Į požeminį ežerą". Pasukęs iš plento lauko keliu, keliautojas po keleto minučių atsiders nedidelės, išties vynuogienojais apaugusios kalvos papėdėje. Kalvos šlaite tarp uolų tamsuoja įėjimas į uolą.

Aštuonios pakopėlės veda žemyn į siaurą aikštelę. Nuo jos už keleto metrų prasideda ramus lygus Požeminio ežero paviršius.

Uolos skliautas virš ežero pakyla iki 3-4 metrų. Jis sudarytas iš granito ir klinčių, marmuro ir gipso. Iš ežero dugno kyla uolos, lyg masyvios akmeninės kolonos.

Ežero vanduo labai skaidrus, bet dugno nematyti, nes ežero gylis siekia dvidešimt metrų. Ežerą maitina šaltiniai, taip pat gruntiniai vandenys, prasisunkiantys pro uolos lubas ir sienas.

Seniai buvo žinomas šis ežeras. Bet 1815 metais vienintelį įėjimą į uolą užgriovė žemės drebėjimas. Vanduo ežere tada pakilo ir užpildė visą uolą.

1946 metų vasario mėnesį, naujo žemės drebėjimo metu, įėjimas į uolą vėl atsivėrė. Ežero dugne susidarė plyšiai, ir jis įgavo požeminį nuotakį. Jo lygis pažėmėjo keletu metrų.

Požeminio ežero ilgis — 250 metrų, didžiausias plotis 22 metrai. Šveicarų mokslininkai nustatė, kad už apgriuvusios uolos sienos ežeras nusidriekia 1,700 metrų. Tačiau į šį baseiną patekti labai sunku, ir todėl jis mažai ištirtas.

OTTAWA. — Balandžio 16 dieną visoje Kanadoje samdos biuruose buvo užsiregistravę 733,729 bedarbiai.

Ontarijose užsiregistravusių bedarbių buvo 219,035.

HALIFAX. — Nova Scotijos anglikonų sinodas pareiškė, kad alkoholis yra dievo darinys ir pats per save nėra blogas dalykas. Alkoholis pasidaro blogas tik tada, kada žmogus padaugina paimti jo.

parkai. 150 hektarų plote įveisti miško parkai, gatvėse ir aikštėse pasodinta apie 140 tūkstančių medžių ir dekoratyvinių krūmų.

Šiame septynmetyje statybos ir tvarkymo darbai mieste įgaus dar didesnį užmojį. Darbo žmonės gaus 16 tūkstančių butų — daugiau kaip dukart tiek, kiek per pirmuosius septynerius metus.

Kas Ištikrųjų Atrado Amerika

Kuomet Christupas Kolumbas pirmu kartu iškeliavo 1492 metais ieškoti naujo pasaulio, jis jau turėjo informacijų apie nekurias Naujojo Pasaulio žemes, nors iki šio laiko buvo teigiama, kad jis pirmas atrado jas.

Kolumbas žinojo geriausius kelius į tas žemes, žinojo sroves vandenyne ir visu tuo pasinaudojo.

Šiuos faktus iškelia viršun D. Tsukernikas, tarybinis mokslininkas, kuris per praėjusius kelius metus tyrinėjo dokumentus Portugalijos, Ispanijos ir Italijos archyvuose, 15-17 šimtmečių užrašus, įvairius žemėlapius ir kitus šaltinius.

Jis priėjo išvados, kad pirm Kolumbo Europos jūrininkai, kurių vardai nežinomi, lankėsi Naujojo Pasaulio žemėse. Azorų žmonės turėjo žemėlapius, kurie pakastino organizavimą Kolumbo ekspedicijos.

Kolumbo atradimas Amerikos, tokiu būdu, nebuvo pripuolamas, netikėtai. Jis jau žinojo iš kitų, kad yra tokios žemės ir keliavo remdamasis kitų informacijomis.

KAS PERDAUG, TAI PERDAUG

WASHINGTON. — George M. Harrison, Gelžkelių ir Laivų Klerkų Brolijos prezidentas, atsisako imti algos virš \$60,000 į metus. Jam yra paskirta \$76,000 į metus.

Kadangi jis neima pilnos algos, kuri buvo paskirta 1951 metais, tai unijai liko \$127,000.

Ne visi, tačiau, unijų lyderiai "gėdijasi" imti tokias riebias algas.

VATIKANAS. — Apia 400 Tarybų Sąjungos turistų lankėsi Vatikano muziejuje. Jie atvyko tarybinu laivu Pobeda.

QUEBEC. — Liberalai pasiūlė, kad CCF ir liberalai sudarytų bendrą frontą prieš Duplesio nacionalistų sąjungą, bet CCF atsisakė dėtis su liberalais.

KITCHENER. — Ontarijos CCF lyderis MacDonald sako, kad liberalai Ontarijose pasidarė konservatyvesni, negu patys konservatai.

MAASTRICHT. — Olandijos archeologai atrado 6,000 metų senumo kapines. Tai seniausios kapinės, kokios tik buvo atrastos Olandijoje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusė metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusė metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: Empire 6-4358

KAS SUDARO TARYBŲ LIETUVOS VALDŽIĄ

Šiame Liaudies Balso numeryje rasite atvaizdus Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo, kuris susideda iš 15 asmenų. Tai aukščiausias Tarybų Lietuvos valdžios organas. Kituose numeruose tilps daugiau atvaizdų. Susipažinsite su ministrais, jų pavaduotojais ir kitais valdžios aparato žmonėmis. Gal jų tarpe rasite ne vieną gerai pažįstamą ar net giminę.

Čia reikia dar pastebėti, kad tai darbo žmonių valdžia. Joje yra darbininkų, valstiečių, inteligentijos atstovai. Nerasite nei vieno fabrikančio ar dvarininko. Žmonių išnaudotojų Tarybų Lietuvoje nebėra.

Mūsų akimis žiūrėję, tokia santvarka yra labai gera. Tai kooperatyvinio darbo ir gyvenimo santvarka. Šalis valdoma kolektyviai, žmonės gauna atlyginimą pagal savo išsilavinimą ir pastangas. Veltėdžių nėra. Viskas šalyje priklauso visai visuomenei. Smagu tokią šalį budavoti. Žmonės žino, kad jie dirba dėl savęs ir visų kitų. Asmeniškų lobių niekas nesikrauna.

Kaip tokia valstybė, ji rūpinasi visais, kiek išgalės leidžia, budavoja socialią užtikrinimą, kad nereikėtų nei vienam bijoti rytojaus.

DAR DEL BERLYNO

Spauda (didelė) stengiasi Vakarų pasiūlymus aukštinti, o Tarybų Sąjungos pasiūlymus paneigti, bet kiekvienam darosi aišku, kad Vakarai su savo pasiūlymais stato save ant juoko. Išrodo, kad jie visai nesupranta esančios padėties. Jie visai nepaiso, kad yra dvi Vokietijos ir kad negalima to fakto nematyti.

Jų siūlymu, reikia atimti iš Rytų Vokietijos sostinę ir priversti ją susirasti kitą. Po to, paimti 25 atstovus nuo Vakarų Vokietijos ir 10 nuo Rytų Vokietijos ir sudaryti komitetą rinkimų įstatymams sudaryti. O per rinkimus sujungtai Vokietijai palikti teisę pasilikti NATO bloke.

Jei Vakarai būtų nuvykę į Genevą pasirodę rimtai reikalą svarstyti, tokios absurdiškos programos nebūtų visai rodę. Su tokia programa buvo galima rodytis tikrai tokiam atsitikime, jeigu Tarybų Sąjunga būtų bejėgė ir būtų verčiama besąlyginiai trauktis iš užimtų pozicijų. To nėra. Tarybų Sąjunga yra geresnė padėtyje, negu Vakarai.

Greičiau bus taip, kaip vienas komentatorius išsireiškė. Jis sakė, kad Vakarų siekis kaip nors trukdyti Rytams, kad jie negalėtų konsoliduotis, įsitvirtinti esamose pozicijose. Siekiant to, aišku, ta programa labai tinka. Bet ko su ja bus atsielta, tai dar klausimas.

JEIGU BŪTŲ VISI TOKI

Aną dieną ant televizijos Toronte buvo debatai, ar verta palaikyti kultūrinius ryšius su Tarybų Sąjunga. Trys penalistai stovėjo už, bet amerikietis, milijonierius, buvęs jūdžių prodiuseris Eugene Castle, pareiškė, kad jis norėtų susitikti ant gatvės su tokiu žmogumi, kuris stovi už tokius kultūrinius santykius. Jis sukėlė triukšmą ant televizijos, kuomet jo oponentai pradėjo ginti kultūrinių ryšių plėtimą.

Laimė, kad tokių žmonių nedaug. Bet jeigu būtų žmonių tokio charakterio, tai žmonių būtų galima lyginti su tigru kolonija džiunglėse. Ir į ką būtų panaši žmonių, jeigu žmogus į žmogų žiūrėtų tokiomis akimis, kaip Castle, tik dėl to, kad jis turi kitokias sociales pažiūras.

Tarybų Sąjunga ima viršų moksle ir mene. Balsoj baltas turi pasisekimą Jungtinėse Valstijose. Pirmiau didelių pasisekimą turėjo Moisejevo šokikai. Visuomenė turi patenkintumą iš tarybinių menininkų. Panašų priėmimą randama amerikiečių menininkai Tarybų Sąjungoje. Toks kultūrinis apsiekimas yra naudingas abiem pusėms.

Kas Naujo Pasaulyje

Vienas korespondentas tojų ir 47 iš užsienio, Rašytojai kaip apibūdino Genevojų Sąjungos sekretorius vykstančią konferenciją dėl Aleksiejus Surkovas ragino sulaikymo nuklinių bandymų:

Tarybų Sąjunga bando atsiekti bandymų uždraudimo be inspekcijos, o Vakarai nori atsiekti inspekcijos be bandymų uždraudimo.

Gal jis ne visai teisingai apibūdino, bet galima sutikti, kad pažiūros labai skirtingos. Vakarai, iš tikrųjų, labiau suinteresuoti inspekcija, negu sulaikymu bandymų. Jie norėtų pražėti inspekcija pirma, o tik paskui žiūrėti, ar verta pertraukti bandymus.

Atrodo, tačiau, kad bus einama prie dar vienos specialistų konferencijos, kad išsiaiškintų, kokių būdu būtų galima susekti nuklines eksplozijas didelė aukštumoje.

Burma pradėjo ofensyvą prieš Čiang Kai-šeko nacionalistus, kurie tebėra Burmoje, Kinijos pasienyje. Sakoma, kad jų yra keli tūkstančiai. Jie ten atsirado 10 metų atgal, kada Kinijos išsilaisvinimo armijos sumušė Čiang Kai-šeko jėgas. Ne visi, matote, buvo suimti, dalis spėjo pasprukti į Burmą.

Ofensyvą veda armija ir orlaivynas. Naudojama artilerija ir koviniai orlaivai. Burma norėjo, kad tie nacionalistai pasiduotų geroju ir būtų išgabenti į Formosą, bet jie atsisakė kooperuoti su Burmos autoritetais.

Jungtinių Valstijų karo laivynas ruošiasi prie didelės demonstracijos didžiųjų ežeruos. Šiai demonstracijai galimybę suteikė atidarymas jūrų kelio St. Lawrence upe.

Tarp kitų laivų, kurie įeina į 47-tą flotilą, bus ir sunkus kreiseris Macon. Jie lankysis visose didesnėse prieplaukose ežerų pakraščiuose.

Averell Harriman, buvęs New Yorko valstijos gubernatorius, kurs dabar lankosi Tarybų Sąjungoje, prašo valstybės departamentą išduoti jam leidimą kaip laikraščio reporteriui lankytis Kinijoje.

Jis mano, kad Kinijos vyriausybė duotų jam vizą.

Tarybinių rašytojų suvažiavime Maskvoje, kuriame dalyvavo 500 tarybinių rašytojų ir 47 iš užsienio, Rašytojų Sąjungos sekretorius Aleksiejus Surkovas ragino tarybinius rašytojus įdėti daugiau artistiškojo į savo kūrinis.

Tarybinių rašytojų užduotis, sakė jis, užrekoruoti didžiuosius žmonių darbus ir būti aktyviais komunistinių idėjų propagandistais, bet savo darbą jie turi atlikti artistiška, meniškai.

Jungtinių Valstijų atstovų rūmai užgyrė pasiūlymą sumažinti ūkio gaminių pervešimų išparduodant pigesnėmis kainomis, nežiūrint to, ar tas patiks JAV draugams, ar ne.

Ūkio gaminius eksportuojantioms šalims, tokioms kaip Kanada, atsiradęs didesnė konkurencija.

Fidelio Kastro vyriausybė pravedė agrarinės reformos įstatymą. Viena sekcija nusako, kad tik tos kompanijos turės teisę išnaudoti cukraus plantacijas, kurios visus savo šerinkus išvardins ir šerinkai bus visi Kubos piliečiai.

Bet kita sekcija leidžia vyriausybei išnuomoti žemę užsienio kompanijoms ar individualams dėl industrinių ar agrikultūrinių užvedimų, jeigu tas padės Kubos ekonomijai.

Įstatymas aprubežiuoja farmas iki 999 akrų, o rancas iki 3,333 akrų.

Yra erštų, kurie baisiai skerečiojasi prieš sugyvenimą, bet sugyvenimas plinta gana gražiai.

Pavyzdžiui, Maskvoje amerikiečiai, padedami rusų, budavoja pastatus savo gaminių parodai. Paroda atsidarys liepos 25. Atidaryme dalyvaus viceprezidentas Niksonas. Bus ir Ed Sullivan su savo menininkais.

Tarybų Sąjunga ruošiasi prie tokios parodos New Yorke. Važinėja po JAV Balsoj baletas ir kiti menininkai.

(Ar tas neduoda pavyzdžio Lietuviams išeiviams? Vienos tautos žmonėms juk būtų dar gražiau turėti tokius santykius.)

Miami Beach, Floridoj, įvyko Tarptautinės Moteriškų Drabužių Darbininkų Unijos konvencija, kurioje buvo raportuota, kad tos unijos skyriai Kanadoje turi \$6,551,969.

Didžiausia suma randasi "Health and Welfare" fonduose — \$5,756,502. Šiuos fondus tvarko unija kartu su samdytojais.

Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Jodoin kritikavo tuos "nacionalistus", kurie teigia, kad Kanados darbininkų unijoms dominuoja amerikiečiai.

Kanados Darbininkų Kongrese yra vietos tautinėms ir tarptautinėms unijoms pabrėžė jis.

Vienoje aną dieną nuaidėjo senas obalsis. Apie 300,000 vokiečių iš Sudetijos turėjo mitingą ir šaukė, kad Sudetija, iš kurios jie išbėgo karo pabaigoj, būtų atskirta ir padaryta nepriegulminga šalimi.

Tarp kalbėtojų buvo ir Julius Raab, Austrijos kancleris, kurs esąs kilęs iš Sudetų vokiečių.

Nesijuokit

Sakoma, kad Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministras Brentanas pradžioje konferencijos Ženevoj nedalyvavo, kadangi tenai buvo Rytų Vokietijos užsienio reikalų ministras Boltzas.

Neveltui yra sakoma, kad brolis broliui nėra joks draugas.

Kada prezidentas Eisenhoweras gegužės 14 dieną lankėsi New Yorke, jo apsaugai buvo sutraukta 1,000 policininkų.

Nežinia, ar tenai jam tiek daug pavojaus, ar jis taip daug vertinamas.

Chruščiovas po Maskvą važinėjęs tikrai su savo sekretorium.

Jungtinių Valstijų apsaugos sekretorius (ministras) nuo pabaigos metų pasitrauks iš tų pareigų ir grįš į savo biznį.

Kasžin, ar jis įsitikino, kad jis veltui laiką eikvoja prie tos apsaugos, ar ta apsauga nėra pelningas biznis.

N. Chruščiovas pasakė 45 Floridos biznieriams, kad Tarybų Sąjunga niekad nepradės mėti sviadinių į Jungtines Valstijas. Jis esąs įsitikinęs, kad Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos niekad nekariaus.

Ir kur gi amerikiečiai padės tuo visus savo sviadinius ir kitus ginklus?

Dr. Šaipokas

Pastabos

Britanijos užsienio reikalų ministras Loidas aną dieną pareiškė, kad turi būti diskusijos tarp abiejų Vokietijų rinkimų įstatymo klausimu.

Tai jau didelis posukis pirmyn, bet jis vistiek reiškia ėmimą labai svarbios problemos už uodegos.

Juk kol vokiečiai nesitaris ir nesusitaris dėl susivienijimo, tai kam tie rinkimai bus reikalingi?

Vakarų Vokietijos ambasadorius Kanadoje pareiškė, kad vokiečiai negali įsivaizduoti, kad Vokietija galėtų būti padalinta ilgam laikui.

Bet Adenaueris pietu stoja, kuomet kas pasiūlo, kad Vakarų Vokietija tartųsi su Rytų Vokietija.

Jei toks nusistatymas bus visą laiką, tai dvi Vokietijos bus dar labai ilgai.

Gyvenimas davė dvi Vokietijas, dvi Korėjas, dvi Indokinijas.

Angliškai kalbantieji žmonės taipgi yra pasiskirstę į kelias valstybes. Prie pat Anglijos turime neprigulmingą Airiją.

Arabai taip pat pasiskirstę į kelias valstybes.

Ispaniškai kalbantieji žmonės taip pat turi eilę valstybių.

N. Chruščiovas savo kalboje Leipcege sakė, kad tik prie komunizmo rubežių klausimas pasidarys nesvarbiu klausimu.

Ištikro, kada žmonės rūpintis visų bendrais reikalais, nebus didelių konfliktų ir susikirtimų. Niekas nevaržys tautinių mažumų. Tuomet nebus taip svarbu, kurioj valstybėj žmogus gyvena.

Dabar, esant skirtingiems interesams, ypač esant dviem santvarkoms, rubežių klausimas labai svarbus.

Dėl to, kad abiejų Vokietijų santvarkos skirtingos, joms bus sunku sueiti į vienybę.

Prie geriausių sąlygų, jos galėtų susidėti į federatyvę valstybę, pasiliekančią savo santvarkas.

Tačiau abejotina, kad jos galės tai padaryti dabar, kuomet svetimos jėgos stovi Vokietijoje.

Ontarijos CCF nori laimėti rinkimus aiškina, kad liberalai atgyveno savo amžių, kad jie sukonservatėjo ir dabar CCF turi užimti jų vietą.

Kitaip sakant, CCF suliberalėjo ir nori išstumti lauk

Phil Nimmons, vienas iš geriausių Kanados progresyvio džiazo muzikantų. Jis su savo grupe groja ant radio sy-

Ką Kiti Rašo

Kas buvo resugrįs

Diplomatiniai rateliai Bonoje kalba, kad senoji Vokietija jau neatgims. Ir labai galima, kad dvi Vokietijos pasiliks, arba abi bus sujungtos federatyviais ryšiais, bet abi pasilaikys savas skirtingas santvarkas.

Sakoma, kad Adenaueris tai jautė ir pasitraukia iš kanclerio (premjero) urėdo.

Istorija jau užtektinai įrodė, jog syki nuverstos ar griuvę valdžios jau daugiau neatsteigiamos: kur reakcininkai ir atsigriebia vistiek jau negali atsteigti senos santvarkos.

Rytinės Vokietijos žmonės nesileis seną santvarką sugrąžinti.

— V. A.

Lietuvoje 1,000-ai gyventojų 606 laikraščiai ir žurnalai — daugiau kaip švedijoje, JAV, Prancūzijoje...

Gegužės 5-oji Lietuvoje kaip ir visose tarybinėse respublikose tapo tradicine Spaudos diena. Vilniuje, Kaune ir kituose miestuose bei miesteliuose įvyko susirinkimai, skirti Spaudos dienai.

Spauda užima svarbią vietą Tarybų Sąjungos gyvenime. Kasmet didėja išleidžiamų laikraščių, žurnalų, knygų skaičius.

1958 metais Tarybų Sąjungos liberalus.

Su tuo galima pilnai sutikti. CCF mažai kuo skiriasi nuo liberalų, kas jie buvo seniau.

Tas reiškia, kad darbininkų partija darosi dar labiau reikalinga, negu iki šiol buvo.

J. Y.

Chicagos auditorijoje įvyko tam tikros ceremonijos, su keliais tuzinais dalyvių. „Naujienos“ pasiepiantiai aprašo tą antikomunistų suėgą. Nesunku suprasti kodėl. Ligšiol, mat, vyriausiu atikomunistiniu kryžiu buvo ponas Grigaitis. O dabar atsirado koks tai Alantas, paveržęs pirmenybės laurus. Argi nebus pikta!

Alanto antikomunistiniam paškvily kartojami seni šmeižtai, kad komunistai yra tautos išdavikai, kad jie neturi sąžinės, kad jie „nesidėda į tautinę bendruomenę“. Alantas sakosi neturįs medicinos, kaip pagydyti komunistus. Visi jie pražus „raudonajam katile“.

Įbrukęs šimtą dolerių į savo kišenių Alantas prisipažįsta esąs bejėgis. Jei tautininkų laikraštis būtų pakęšes didesnę premiją, gal Alantas būtų suradęs kokį receptą. Šimtas infliacinių dolerių toks menkniekis.

Ką gali pasiūlyt Alantas ir kompanija, ar kad ir Grigaitis kompanija toms dūšioms, kurias jie ištrauktų iš raudonojo katilo? Prirašyt prie smetonininkų brostvos, ar prie ALTO? Ar apgyvendint Pakšto Hondurase, ar Babrausko skėstančioj saloj?

Ką gali jie duoti vieton socialistiniai suklestėjusios Lietuvos, vieton kultūrinio progresyvaus darbo?

Sunyks savo nuosmukiuose, susiėdę ir susiskaldę savo tarpe, pavirtę somnambulistais ir nepataisomais obskurantais, tautininkai, klerikalai ir socialdemokratikai netenka net iliuzijų, kuriomis seniau jie gavinosi.

— Vilnis

ŠYPSENOS

Pamokė

„Žiopy, kas gi taip šaudė“, barėsi puskarininkis ant kareivio, kurs negalėjo pataikyti į taikinį. „Žiūrėk“, sušuko jis ir pagriebė iš kareivio šautuvą.

Iššovė puskarininkis kartą. Nepataikė. „Tai šitaip su šaudai“, tarė jis. Iššovė antrą kartą, bet ir vėl nepataikė. „Taip šaudė tavo draugas“. Ir trečią kartą nepataikė. „Taip šaudė mūsų grandinis.“ Pagaliau ketvirtą kartą jis pataikė.

„Štai kaip reikia šaudyti“, tarė su pasididžiavimu.

Broliška!

„Štai saldainiai“, tarė mama vienam savo vaikui. „Pasidalyk juos broliška! su Andriuku“.

„Kaip tai suprasti broliška!“

„Taip, kad Andriukui duotum daugiau, o sau pasiliktum mažiau“.

„Tuomet, mamyte, Andriukui atiduok visus saldainius. Geriau tegu jis su manim broliška pasidalina“.

Miljonierius

Klasė gavo temą rašiniui „Jeigu aš būčiau milijonierius“. Visi mokiniai ėmė rašyti, išskyrus Fransą.

„Fransai, kodėl tu neraišai?“ paklausė mokytoja.

„Argi verta milijonieriui tokiais niekais užsiimti“, išdidžiai atsakė Fransas.

Bedieviška spauda ir žmogžudžiai

Prieš kiek laiko Jonas Romanas kalbėjo per A. Kneizio vedamą lietuvišką radijo valandėlę. Romanas ragino klausytojus neskaityti pažangiosios spaudos, bedieviškos spaudos, nes ji tik į piktą vedą savo skaitytojus. Girdi, aną metą „bedieviškos spaudos skaitytojai užmušė kun. Žebrį New Britain, Conn.“

So. Bostono Keleivis J. Romanui atkerta:

„Šitaip kalbėti gali žmogus be jokios gėdos ir padarumo. Kur gi jo įrodymai, kad kun. Žebrio žudikai skaitė bedievišką spaudą? O jeigu ir būtų skaitę, tai juk nebūtų įrodymas, kad dėl to jie nužudė kunigą. Jokia spauda nemokina skaitytojų žmonių žudyti.“

„Lietuvių visuomenė dar neužmiršo, kaip Lietuvoje buvo nužudytas dr. Brundza. Kodėl p. Romanas niekad savo 'pamoksluose' neprisimeina šito fakto, ir kodėl nepasako savo klausytojams, kokią spaudą skaitė Brundzos (Nukelta ant 9 pusl.)“

Mokslo Klausimais

Doc. M. Natkevičaitė-Ivanauskienė

(Tąsa)

Kaip mito pirmieji organizmai

Jau žiuželių tarpe yra bespalvių, organiniu maistu maitinamų, ir žalių, fotosintezę vykdančių — neorganines medžiagas maistui panaudojančių — organizmų. Pirmasis mitybos būdas vadinamas heterotrofiniu, antiras — autotrofiniu. Pirmasis būdingas gyvūnams, antiras — augalams. Kyla klausimas — kuris iš šių mitybos būdų yra pirmesnis, kaip tariant, kurie organizmai pirma atsirado — heterotrofiškai ar autotrofiškai mityba?

Gamtoje žinomas vienas vyksmas, kurio dėka sukauptami milžiniški organinių medžiagų kiekiai. Tai žaliųjų augalų vykdoma fotosintezė. Ir tik šis vyksmas gali sukaupu padengti tą organinių medžiagų skaidymą, kuris vyksta degimo, kvėpavimo, rūgimo procesų metu. Taigi organinių medžiagų, būtinų heterotrofiškai mitybai, sudarytojai yra žalieji augalai. Tačiau chlorofilo atsiradimas siejasi su tam tikra specializacija, fotosintezės vyksmas tapo galimas tik atsiradus tam tikroms sudėtingoms struktūroms. Tokios struktūros vargu būtų galėjusios atsirasti jau pačioje gyvybės užuomazgoje. Be to, fotosintezėi būtinas anglies dvideginis atmosferoje atsirado antriniu būdu, pirmiausia dėl rūgimo, kurį vykdo organizmai. Vadinasi, autotrofai vargu galėjo būti pirmiausia Žemėje atsiradusiomis gyvomis būtybėmis.

Bet yra žinomas dar kitas, tiesa, toli gražu ne tokio plataus masto, kaip fotosintezė, organinių medžiagų gamtoje sudarymo vyksmas — tai vadinamoji chemosintezė. Ją vykdo kai kurios bakterijos. Jos gamina organines medžiagas iš neorganinių, panaudodamos tam cheminę, būtent oksidavimo ne saulės šviesos energiją, o reakcijų metu atpalaidojamą, energiją. Tokių bakterijų gyvenimui tereikia tik tam tikrų neorganinių medžiagų, pvz., geležies pusdeginio, sieros vandenilio. Bakterijų sugertos šios medžiagos yra oksidamos ir tokių reakcijų metu išsiskirianti šiluminė energija panaudojama organinių medžiagų sudarymui (sintezėi). Tačiau nurodytajam oksidinio vyksmui reikalingas deguonis, o jis atsirado atmosferoje taip pat antriniu būdu — fotosintezės dėka. Vadinasi, ir chemosintezę vyk-

dančios bakterijos negalėjo būti pačiais pirminiais organizmais.

Šiuo metu manoma, kad pirmieji organizmai mito vandenyje ištirpusiais prastais organiniais junginiais, kurie, esant tam tikroms sąlygoms, susidarė antkstyvuose Žemės raidos perioduose. Tačiau jų ištekliai buvo riboti ir turėjo anksčiau ar vėliau pasibaigti. Ir jei nebūtų atsiradusios fotosintezę vykdančios būtybės, gyvybė Žemėje, dar užuomazgoje tebūdama, būtų turėjusi išnykti. Atsiradimas pigmentų, sugebančių suimti saulės šviesos energiją ir paversti ją chemine anglies junginių energija, nulėmė tolesnę organinio pasaulio ateitį. Žemėje prasidėjo nenutrūkstanti, didingą mastą pasiekusi organinių medžiagų gamyba, saulės šviesos energija buvo pradėta kaupti cheminės energijos pavidalu, prasidėjo nesiliaujantis deguonies išskyrimas į atmosferą. Visa tai sudarė galimumą naujiems reiškiniams gamtoje atsirasti.

Specializacijos keliu

Organizmas būdingas gebėjimas daugintis. Jau pirmosios paprasčiausios gyvosios būtybės turėjo tą gebėjimą. Paprasčiausias dartinis augalų dauginimosi būdas yra ląstelės dalijimasis (žiuželių, bakterijų, melsvadumblų ir kt.). Taip besidalijant per, palyginti, trumpą laiką iš vienos gyvosios būtybės gali atsirasti begalės jų. Pavyzdžiui, iš vienos bakterijų ląstelės, taip besidalijant (bakterijos dalijasi maždaug kas pusvalandį), per penkias dienas jų tiek privistų, kad užpildytų visus Žemės vandenynus. Choleros bakterija dalijasi kas 20 min. — taip besidalijant iš vienos ląstelės per 24 val. susidarytų 2,000 centnerių sausos šių bakterijų medžiagos. Lečiau besidalijantieji organizmai taip pat ilgai užimtų bet kurio dydžio vietovę, tik tam prireiktų kiek daugiau laiko. Tačiau, nepaisant to, Žemė vis tik ir iki šiol netapo sausakimšai prikimšta organizmų ir gyvybės joje neužtroško jos pačios kamšatyje. Šitaip yra dėl to, kad begalės gyvųjų būtybių žūva dėl maisto stokos, nepalankių gyvenimo sąlygų, parazitų, plėšrūnų ir t. t.

Žus ar išliks? Ar tik atsitiktinumas tatau lemia, ar čia esama ir tam tikro būtinumo, tam tikro dėsningumo? Darvinas parodė, kad toks būtinumas yra — tai

natūralinė atranka. Organizmai rungtis, konkuruoja dėl vietos, dėl maisto. Gyvenime, Darvino žodžiais tariant, vyksta kova dėl būvio. Kartu su tuo, vykstant medžiagų apykaitai, vadinasi, esant sąveikai su aplinka, organizmai kinta. Tokie pakitimai, kurie suteikia bent kiek pranašumo šiose rungtiose, kartu laiduoja ir galimumą išlikti, gyventi, duoti palikuonių. Ypač didelę reikšmę turi pakitimai, įgalinantieji augalus isikurti naujose sąlygose, naujose, dar kitų augalų negyvenamose, buveinėse. Negali gyventi begalės tas pačias sąlygas atitinkančių individų, bet užtat atsiranda didelė augalų įvairovė, vis labiau atitinka tam tikras gyvenimo sąlygas. Žodžiu, vyksta tolesnė dėsninga augalų pasaulio raida — jo evoliucija.

Puikių specializacijos pavyzdžių jau yra vandens gyventojų tarpe. Pavyzdžiui gali būti skirtingų spalvų dumblių paplitimas atitinkamose gilumose. Žalieji jūrų dumbliai gausiausiai auga, palyginti, nedidelėse gilumose, kur prasiskverbia žalio pigmento gerai sugeriami raudonieji spektro spinduliai. Einant gilyn, žaliųjų dumblių vis mažėja, o gausiau pasitaiko rudųjų, o dar giliau — raudonųjų dumblių. Mat, didesnes gilumas raudonieji spinduliai neprasiskverbia. Čia prasiskverbia mėlynieji spinduliai, kuriuos raudonieji dumbliai geriau sugeria.

Tačiau dėl visiškos tamsos didesnėse gilumose visi galimūnai užimti naujas buveines vandenyse fotosintezę vykdančioms augalams pagaliau išsisėmė. Bet liko dar vienas kelias — žengti sausumon.

Pirmutiniai ir kartu paprasčiausi mums žinomi sausumos gyventojai yra psilofitai, gyvenę daugiau kaip prieš 300 milijonų metų. Šiuos dvišakius šakotus, nei lapų, nei šaknų dar neturintius, žalius, iki 0,5 m aukščio siekiančius pelkėtų pakrančių augalus ne taip jau sunku susieti su jų pirmtakais dumbliais. Jų išorė dar labai paprasta, tačiau vidaus sandara jie jau atitinka sausumos gyvenimo sąlygas: nuo išdžiūvimo juos apsaugo tam tikra odelė — epidermis, o dujos (anglies dvideginis, deguonis) gali patekti į kūną pro tam tikras žioteles jie turi medienos indus, kuriais tam tikrų plaukelių — rizoidų — pagalba iš dirvožemio siurbiamas vanduo pakyla aukštyn į visas kūno dalis.

Psilofitai nužymi naują etapą augalų pasaulio plėtotėje — nuo šiol žalieji gyventojai vis plačiau įsikuria sausumoje, vis tolyn ir tolyn žengia nuo drėgnų pakrančių. Tasai žengimas sau-

Naujos Gydomo Įstaigos, Nauji Darbo Metodai

M. Zaikauskas

Lietuvos TSR sveikatos apsaugos ministro pavaduotojas

Ne paslaptis, kad žmonių gydymas buržuazinėje Lietuvoje buvo labai apleistas. Ligoninės, rentgeno aparatus turėjo daugiausia privatių gydytojų - vertelgos, gydytojas kaime ar nedideliam miestelyje buvo retas svečias. Be to, gydytojų labai trūko. Tai visai suprantama, nes per 20 buržuazijos viešpatavimo metų Lietuvoje buvo paruošta vos 400 gydytojų. Tarybiniais laikais įkurtos net dvi gydytojų ruošimo įstaigos respublikoje — Vilniuje ir Kaune. Per 13 pokario metų gydytojų diplomus gavo 2,870 gydytojų. Šiandien respublikos miestuose ir kaimuose dirba 3,850 gydytojų, o septynmečio pabaigoje jų bus 6,000.

sumon siejasi su naujų organų (šaknų, lapų) atsiradimu, dideliu jų įvairumu, tolesne specializacija. Tarpinėmis, iškasenose aptinkamomis formomis galima susieti vėliau atsiradusius sausumos augalų tipus (pataisinius, asiūklinius, papartinius) su psilofitais, galima sekti tolesnę atskirų organų ir vidaus sandaros evoliuciją.

Taigi matome, kad augalija atsirado be jokio "dangiškos jėgos" įsikūsimu. Ji nuėjo ilgą vystymosi kelią. Mokslas nušvietė augalinių organizmų plėtotės dėsnius ir suteikė žmonėms žinių, kuriuos leidžia visai sąmoningai kurti naujas jų formas.

Ką reiškia šitie skaičiai?

Buržuazinėje Lietuvoje vienam gydytojui tekdavo 3,100 gyventojų, šiandien respublikoje vienas gydytojas aptarnauja 630, o septynmečio pabaigoje aptarnaus 450 gyventojų. Jeigu prisiminsime, kad JAV vienas gydytojas tenka 763 gyventojams, Anglijoje — 1,100, Prancūzijoje — 1,129, pamatysime, kad jau dabar mūsų respublika geriau ap rūpinta gydytojais, negu labiausiai išsivysčiusios kapitalistinės valstybės.

Oficialiais duomenimis, buržuazinėje Lietuvoje 1939 metais stacionarinėse gydomo profilaktikos įstaigose buvo apie 5,5 tūkstančio lovų, t. y. 17 lovų 10,000 gyventojų. Jau pokario metais respublikoje atidaryta daug naujų ligoninių, poliklinikų, gimdymo namų. Šiandien lovų juose yra 19,140. Tuo būdu 10,000 gyventojų šiuo metu turime apie 70 lovų, t. y. 4 kartus daugiau negu paskutiniuosius buržuazinės santvarkos metais. Per septynmetį vien vilniečiai susilauks net 5 naujų ligoninių, tame tarpe naujos 400 lovų klinikinės ligoninės ir 150 lovų ligoninės Naujoje Vilnioje. Klaipėdoje bus pastatytos net 4 gydymo įstaigos, Kaune — 200 lovų miesto ligoninė. Kaune, Šiauliuose — 100 lovų gimdymo namai. Be to, naujos ligoninės bus pastatytos 25-iose respublikos rajonuose. Septynmečio

Kanados Lietuvių Literatūros Draugija

Kviečia jus talkon į apšvietos sklaidimo veiklą

Lietuvių Literatūros Draugija per savo gyvavimą yra išleidusi 64 lietuviškas įvairaus turinio knygas. Dalis jų skelbiama L.B. atskirame skelbime. Prašome talkon padėti jas platinti ir prisidėti prie daugiau knygų išleidimo.

Kurie neesate nariais prašome stoti į Kanados Lietuvių Literatūros Draugiją. Kiekvienas narys pasimokėjęs į metus po \$2.15 gauna po naują tais metais išleistą Draugijos knygą ir trimėnesinį žurnalą "Šviesa". Šiuo laikotarpiu stojantieji nauji nariai į K.L.L.D. gauna priedų veltui po vieną knygą iš seniau išleistų ir dabar skelbiamų pardavimui. Prašome pasinaudoti šia proga. Būkite apšvietos kultūrinėje draugijoje nariais.

Norintieji gauti daugiau žinių apie stojimą Draugijon rašykite:

K.L.L.D. Centros Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ontario

pabaigoje respublikos ligoninėse turėsime 24,730 lovų. Tai reiškia, kad 10,000 gyventojų teks jau 89 lovos.

Dideli yra mūsų pasiekimai motinos ir vaiko sveikatos apsaugos srityje. Šiandien respublikoje yra 9 gimdymo namai ir 232 ligoninių akušeriniai bei ginekologiniai skyriai. Kvalifikuotą pagalbą motinoms teikia 211 moters ir vaiko konsultacijų. Buržuazinėje Lietuvoje

buvo vienas lopšelis, ir tas išlaikomas labdarybės draugijos. Šiandien respublikoje atidaryta 113 vaikų lopšelių su 3,750 vietų vaikams, o septynmečio pabaigoje vietų skaičius vaikų lopšeliuose pasieks 10,500.

Auga, plečiasi ir tobulėja gydomasis darbas respublikos gydyklose. Ne tik Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos ligoninėse, bet ir rajoninėse gydymo įstaigose plačiai ta-

koml nauji gydymo metodai — naujausiais antibiotikais, hormonais, naujausiais medikamentais. Vilniaus klinikinėje ligoninėje anksčiau nepagydomomis vėžio formomis sergantieji ligoniai gydomi radioaktyviuoju aukso, radioaktyviuoju fosforu ir radioaktyviuoju jodu. Šios priemonės duoda gerus rezultatus.

Bet didžiausias mūsų sveikatos apsaugos laimėjimas

— žmonės, nuoširdūs, atsidavę savo darbui, ligoniams. Tarybinis gydytojas, visų pirma, žmonių draugas, socialistinio humanizmo nešėjas. Pavyzdžiui, Kamajų apylinkės gydytojai D. Mus- teikytei ne mažiau negu pa- tiems ligoniams rūpi žmonių sveikata, jų buitinės sąlygos, higiena, sanitarinė kultūra. Veiverių apylinkės gydyto- jas A. Urbonavičius už nuo- širdumą, sąžiningumą ger-

blamas ir mylimas visų kolūkiečių. Prisimenu, prieš ke- letą metų paskirtas dirbti Vilniuje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, gydytojas Jau- ra pats pareiškė norą išvyk- ti į kaimo apylinkę. Atvy- kęs dirbti į Rozalimą, jis pa- naudojo ne tik naujausius diagnostikos ir gydymo me- todus, bet išsirūpino ir ren- tgeno kabinetą. Rozalimo gy- ventojams nebereikia važinė- (Pabaiga ant 10 pusl.)

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas

Justas Paleckis
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo Pirmininkas

Juozas Matulis
LTSR Aukšč. Tarybos Prez.
Pirmininko pavaduotojas

Juozas Baltušis
LTSR Aukšč. Tarybos Prez.
Pirmininko pavaduotojas

Stasys Naujalis
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo sekretorius

Bronius Bagdonas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Feliksas Bieliauskas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Tatjana Jančaitytė
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Mykolas Junčas-Kučinskas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Ona Jurgelevičienė
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Jonas Macijauskas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Stasys Maižrimas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Julijonas Mikalanskas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Petras Silickas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Antanas Sniečkus
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Jakovas Strelcovas
LTSR Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo narys

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gegužio 16 dieną Vytauto klube įvyko vakarienė, kuri gal bus paskutinė ligi rudens. Reikia pasakyti, kad klubietės pagamino skanių valgių ir gražiai aptarnavo dalyvius. Vyrų, žinoma, aptarnavo alučiu.

Būtų gerai, kad naujas pirmininkas ir direktoriai suruoštų išvažiavimą (pikniką), kaip kad būdavo daroma praeityje.

Sir George Williams kolegiją baigė 350 studentų, kurių tarpe yra du lietuviai. Jean M. A. Meistaitė baigė komercijos fakultetą, o Edie P. Jonelinas — mokslų fakultetą. Edis tęsiasi mokslą toliau. Linkiu geriausio pasisekimo.

M. A. Smilskiai (Radekaitė) susilaukė dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi gerai.

Serga A. Misevičius ir E. Genienė.

E. C. Zieniai praleido savaitgalį pas Emilės sesutę Rochesteryje, JAV.

Dr. H. E. Carnes tvirtina, kad "ivy" nuodais (poison ivy) galima užsikrėsti nuo žmonių, kurie yra užsikrėtę tais nuodais. Ypatingai esą lengva užsikrėsti nuo šunų, kurie yra landė po tas piktžoles.

Jis dar pažymi, kad užsikrėtimo ženklai dažnai pasirodo tik po 6 mėnesių.

Pajutus užsikrėtimą rei-

kia tuojaus karštu vandeniu su boro rūkštimi vilgyti apkrėstas vietas.

Sunkiausiai suserga jauni ir šviesiaodžiai.

Matame, Que., užsidarė Price Brothers ir Hamermill įmonės, kuriose dirbo 1,488 darbininkai.

Darbininkai buvo nusiuntę delegaciją pas premjerą Duplesį, bet tas tik ramino juos, kad vasaros metu bus daugiau darbų ir jie gal susirasia kur kitur.

Catelli Habitant Ltd. 400 darbininkų išėjo į streiką, reikalaudami pripažinti uni-

Montrealo metropolio valdyba svarsto suvienodinimą taksų ant nuosavybių visame metropolijoje.

Jeigu būtų pravestas suvienodinimas, tai priemiesčių gyventojams taksai būtų padidinti, nes dabar jie mažesni, palyginus su miestu.

Namų savininkų asociacija reikalauja sumažinti taksus ant namų, o padidinti ant prabangos dalykų, uždėti specialius taksus ant algų ir po \$5.00 ant automobilio.

Kvebeko provincijoje per metus pagaminama gaminių už \$10,000,000,000 arba vienas trečdalis visos Kanados gaminių, kaip sako komercijos ministras, užginčydamas teigimą, kad Kvebekas atsilieka nuo kitų provincijų.

Kvebeko provincijoje gy-

Neseniai Sporto Palociuje Maskvoje turėjo premjerą tarybinis ledo baletas. Jis

pastatė "Žiemos Fantazija". Šioj nuotraukoj matote grupę jaunų ledo baletisčių.

Apie Ryšius su Lietuva

Gegužės 2 d., Niujorke, taip vadinamoj "Baltic Freedom Hall", "Lietuvių Fronto Bičiulių" organizacija, kuriai vadovauja Juozas Brazaitis, suruošė tik kvietinių svečių debatus tema "Kultūrinis Ryšys su Kraštu". Temą referuoti buvo pakviestas laikraštinkas Algimantas Šalčius, kuris ban-

venana virė 28 procentų visos Kanados gyventojų. Kvebeke pagaminama pusė viso Kanadoj gaminamo popierio ir 25 procentai viso pasaulio aluminijaus.

P. Jokubka persikėlė gyventi į nuosavus namus ir planuoja pradėti sunkiųjų trokų taisymą. Tam reikalui turi pasistatęs didelį garažą.

Provincialės ir miesto policijos viršininkai įspėja automobilstus, kad savaitgalį metu bus stropiai saugojamos važiuotės taisyklės.

Ypatingai aštriai busią baudžiami tie, kurie išsigėrę alkoholio vairuos automobilius.

Viktorijos dieną ir savaitgalįje Montrealo distrikte prarado gyvybes 13 asmenų, dauguma auto nelaimėse.

Montrealietis

dė sutrauktai atpasakoti judėjimą sustiprinti kultūrinį lietuvių pasaulyje santykiavimą, ir J. Stiklorius, kuris išreiškė nuomonę tu, kurie manė, kad joks organizuotas santykiavimas su Lietuva nesą galimas. J. Stiklorius yra taip vadinamos Mažosios Lietuvos draugijos atstovas "Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komite". Jis yra šio komiteto vicepirmininkas. Po jų trumpų pranešimų sekė diskusijos, kuriose dalyvavo laikraštinkai O. Labanauskaitė, V. Rastenis, P. Jurkus, visuomenininkai V. Vaitiekūnas, L. Sabaliūnas, J. Pažemėnas, A. Šlepetys, A. Bendorius ir dailininkas Vytautas K. Jonynas. Dalyvavo 7 laikraščių korespondentai.

A. Šalčius, kuris yra Toronto laikraščio "Tėviškės Žiburiai" bendradarbis Niujorke, norėjo faktais ir atsinešta korespondencija įtikinti, jog kultūrinio santykiavimo tarp lietuvių iniciatyva priklauso niekam kitam, bet Amerikos lietuvių išeivijai. Jis sakė, kad šis judėjimas atsiradęs po to, kai galutinai paaiškėjo taip vadinamos vakariečių "išlaisvinimo" politikos nenuoširdumas, o ypač permainos TSR Sąjungoj. Jis išreiškė apgai-

lestavimą, kad tarptautinės sąlygos ir įtaigojimas iki šiol neleido lietuviams savo tarpe susiprasti ir vieningai dirbti savo tautos gražesnei ateičiai. Jis išvedžiojo, kad išeivioj stiprėja nuomonė, jog politiniai įsitikinimai neprivalo stabdyti lietuvių kultūrinės pažangos.

VLIKO pareigūnas, teisininkas J. Stiklorius iš Philadelphiajos, iš pradžių griežtai bet kokį santykiavimą atmetęs vėliau jį "sąlygojo". Girdi, "būtų galima kalbėtis su lietuviams komunistais, jei žinotume, kad jie yra nepriklausomi ir savystovūs". Šis kalbėtojas taipgi pasiūlydė šitokių pusiau viešų debatų "konstruktyvia dvasia", nepraprasta lietuviams.

Dauguma nežinojo

Daugumai kitų svečių visas šis "kultūrinio santykiavimo" reikalas buvo naujiena, jei ne staigmena. Nežinodami dalykų esmės, daugelis kitų kalbėjusių manė, jog reikia būti "atsargiems". Patarė ir toliau tęsti "bendradarbiavimą" pavieniais pakietais atskiriems asmenims, nors jau išeivių spaudoj buvo rašyta, jog šitokie pakietai Lietuvoj dažnai yra parodydo, neapykantos ir nesantikos šaltiniu. Gimins tu, kurie išbėgo užsienin, bet nekenkė su visa šalim karro išdavų, buvo laikomi tėvynėj "neteisingai proteguojamais". Vienas buvęs mokytojas, griežtai atmetęs bet kokį kultūrinį santykiavimą, betgi manė, jog tam tikros ekskursijos gali būti "naudingos". Girdi, "Lai važiuoja teisybės pamatyti 'laisviečiai', bet neleiskim važiuoti Amerikoj užaugusio jaunimo, nes šis parvažiuos 'suklaidintas'."

Pasisakė už

Už kultūrinį santykiavimą pasisakė "Dirvos" publicistas V. Rastenis. Jo nuomone, kultūrinis ryšys lietuviams abipusiai naudingas ir skatintinas. Žinoma, būtina laikytis priimtino ir niekam nepavojingo santykiavimo būdo. Susirinkime didelio dėmesio susilaukė V. Rastenio pranešimas, jog LTSR pasikeitė užsienių reikalų ministrai. Jo žiniomis, Ignas Gaška pasitraukė, o jo postą pasiėmė dabartinis Ministrų Pirmininko Pavaduotojas Kultūriniais Reikalais Kazys Preikšas. V. Rastenis pareiškė nuomonę, kad LTSR pareigūnai turi kultūrinio santykiavimo reikalu aiškia programą. Šitai esą galima spėti iš L. Kapočiaus ir p. Černausko paskyrimo aukštais pareigūnais TSRS pasiuntinybėse JAV-se ir U-rugvajuj. Rastenis užtikrino, kad ekskursijos Lietuvos turės prasidėti — "jei ne šiais, ar kitais, tai 1961 m." Rastenis nurodė, kad

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4960
Montreal 2, P. Q., Canada

kultūrinio santykiavimo reikalas dar labiau išryškės, kai Niujorko Koliziejume užporos mėnesių bus atidaryta TSRS paroda, kurioje eksponuos, šalia kitų geriausių tos šalies įmonių, savuosius gaminius "Gintaras", "Drobė" ir kitos Lietuvos įmonės.

Skirti kultūrą nuo politikos

Dailininkas Vytautas K. Jonynas pareiškė nuomonę, jog kultūrinis santykiavimas vyks sunkiai, jei į jį kišis "politikai". Jis manė, kad "kultūrinis santykiavimas tikromoj jau vyksta ir turįs ateity būti visomis jėgomis skatinamas". Girdi, "lai kultūrinio ryšio bijo tie, kurie prieš kultūrą". Jis pareiškė įsitikinimą, kad ekskursijos Lietuvoje ir iš ten čia yra labai teigiamas dalykas. Girdi, "kiekvienam lietuviui dailininkui yra būtini gyvojo Vilniaus vaizdai".

Susirinkimo pirmininkas J. Brazaitis, pasidžiaugęs "iševijos lietuvių laisvos minties gajumu", kvietė dėl "kultūrinio santykiavimo"

veikti atsargiai, analizuojant ir nuspėjant išdavas. Girdi, "likiminiu tautai metu lietuviui negali skirstytis — jie tegali būti lietuvišais žmonėmis, kurie ieško tiesos".

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
žudikas?

"Birštone, taip pat Lietuvoje, pralotas Olšauskas nužudė Ustijanauskiene. Kodėl p. Romanas nepaaiškina, kokią spaudą įsai, pralotas Olšauskas, skaitė?"

"Stebuklingojo Čenstakavos vienuolyno viršminkas kun. Damazas Macochas nužudė savo brolių, negalėdamas su juo pasidalinti vogtais pinigais. Gal p. Romanas malonėtų paaiškinti per sekantį savo pamokslą, kokią spaudą skaitė kun. Mocočas?"

Tenka priminti, kad šiuo atveju Keleivis gerai atkirto savo bendradarbiui, klerikalui Romanui. Keleivio redaktorai priklauso prie tų pačių "veiksnių", kuriems

priklauso ir "doras" Romanas.

— Laisvė

SARNIA. — Central Housing and Mortgage Korporacija davė notas 14 Polymer streikių, kad išsikraustyti iš namų.

Unija kreipėsi į darbų ministrą Green, kad jis sulaukytų išmetimą. Darbininkai dabar ant streiko ir negali mokėti mortgicijų.

PARYZIUS. — Francijoje taksus moka pagal gyvenimo standartą. De Gaulle vyriausybė, tačiau, daro šio kias tokias nuolaidas.

Jeigu tarnaitė virš 60 metų ir automobilis virš 10 metų, tai tokia prabanga nebus įskaitoma ir žmogui nereiks už tai mokėti didesnius taksus.

WASHINGTON. — Čia esą gauta informacija, kad rusai išradę liepsnojančią raketą, kurios pagalba esą galima kasti tunelius. O gal šios raketos galės pasikasti po Washingtonu ir padėti atominę bombą?

CANEA, Creta. — Graikijos oro jėgų parodos metu orlaivis per žemai skrido ir užkabino paminklą. Paminklo viršus įkrito į didžiūnų tribūną ir užmušė kaimo majorą.

DOMESII!

Gal turite šeima, draugų ar giminų Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybėnėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiėpų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'S

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

- 962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.
- WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.
- EDMONTONE: — 10803 — 95 St.
- VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti), turi sverti medačiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

DŽONAS RASELAS

Vertė M. Šapelis

Rojaus Paukštė

Apsakymas

(Tąsa)

O'Rajanas jau įprato dėl mažiausios priežasties ar visiškai be priežasties daužyti kumščiais Harbeną į pasmakrę. Atrodė, kad tai sudaro jam malonumą.

— Na, kaip, mušies? — siūlydavo jis.

Bet Endriu Harbenas, tramdydamas įniršį, ramiai gulėdavo molyje, nieko nekaldamas ir telaukdamas momento.

Kartą jis padarė nuostabų atradimą: Ngoma mokėjo skaityti. O'Rajenas išmokė ją neturėdamas ką veikti, norėdamas pajavairinti savo vienatvę. Jis, matyt, naudojosi vienintele jo žinioje buvusią knygą — skūnos "Linksmasis draugas" budėjimo žurnalą. Dėl to negalėjo būti abejonių: Ngoma atmintinai skaitė išsčius puslapius iš nelaimingosios skūnos plaukiojimo istorijos.

Kai Endriu Harbenas sužinojo tai, jis ištikrųjų pajuto tokį jausmą, kokį turėjo jausti nelabasis, suradęs blogio pažinimo sėklą rojuje, nes jis suvokė, kad budėjimo žurnalas suteiks jam galimybę daugiau ar mažiau tiksliai apibrėžti salos geografinę platumą bei ilgumą ir tokiu būdu išsifruoti O'Rajone paslaptį.

Ir jam pagaliau pavyko prikalbinti tą nekaltąją Jieva.

— Tu tikrai nuleisk virvę, kai Bšaras nueis, ir palik ją taip! — maldavo jis ją. — Padaryk man tą nedidelę paslaugą! Aš susitiksiu su tavim žvaigždėms šviečiant, Ngoma. Tu pasiimsi su savim knygą ir aš išmokysiu tave tokių nuostabių dalykų, kokių tau negalėjo parodyti tavo šeimininkas!

Ji ilgai dvejojo, pagaliau nusileido, ir Endriu Harbenas nusišypsojo, prisimines kai kurias iš tų moterų, kurias kadaise pažinojo. Jis nusprendė išmėginti savo jėgas su lijana, augančia šalia jo būdos, ir išsyk perplėšė ją. Vėl pasijutęs žmogumi, jis puolė prie jo laukiančios virvės ir iškopė iš duobės, pasiruošęs grumtis.

Temo, kai Harbenas nusėlino į salos pakraštį. Jis ėjo krantu prie rieduliais nusėto pakraščio ir ūmai prie posūkio susidūrė su Ngoma. Ji sėdėjo, parėmus galvą ranka, ir žiūrėjo į jūrą, liepsnojančią saulėlydžiu. Jis tyliai prišliaužė prie akmens, ant kurio ji sėdėjo, ir palietė ją petim.

— O-o, tu išėjai iš ten!

— sušnabzdėjo Ngoma. — Jis užmuš tave!

— Gal būt, — atsakė Endriu Harbenas. — Bet aš pasiruošęs viskam.

— Aš blogai pasielgiau, kad paklausiau tavęs, ir tu išėjai iš duobės. Aš negera! Bšarui tai nepatiks! Kodėl tu privertei mane šitaip daryti?

Kai jis prisitraukė Ngomą prie savęs, jos skruostais ritošosi ašaros. Ji gulėjo ant jo rankų, įsitempusi ir spurdanti, ir per jos plunksnuotą aprėdą, šiltą ir švelnų tartum aksomą, jis jautė, kaip daužosi jos širdis.

— Mano mažoji laukinė paukštelė!..

Jis ramino ją, šnabzdėdamas visokius žodžius, kurie tebuvo jam įprastos frazės, o jai atrodė kažkas svarbaus, naujo ir nuostabaus.

Ji pradėjo baikščiai glamonėti jį, vos liedsama pirštais.

— Valtis laukia tavęs tenai... prie įlankos. Viskas paruošta. Tu vėl sugrįši į savo pasaulį, Daari!.. Paskubėk, kol nesužinojo šeimininkas!

— Tuoju, — atsakė Endriu Harbenas. — Mes išplauksim kartu, Ngoma.

Ji papurtė galvą.

— Aš negaliu. Ką aš veiksiu tenai, didžiajame pasaulyje, kur tiek daug žmonių?! Čia mano tėviškė... Čia aš turiu Bšarą!

— O tenai aš būsiu tavo, Ngoma.

Ji pažvelgė į jį aptemusiomis akimis.

— Taip, aš norėčiau, kad tu būtum visuomet su manim. Visai kitoks žmogus, ne toks... — Ji atsiduso. — Tu privalai skubėti, o tai jis užklups tave!

— Tuoju, tuoju! — nusišypsojo Endriu Harbenas. — Tu atnešei tą knygą, "Linksmojo draugo" budėjimo žurnalą?

Ji paieškojo užantyje ir ištraukė nedidelę, sutrintą knygelę su sūraus jūros vandens dėmėmis.

— Bet tu nebeturi laiko išmokyti mane tų nuostabių dalykų, apie kuriuos kalbėjai, — tarė ji, matydama, kaip jis atsargiai užkišo knygelę už diržo. — Kam tau ta knygelė?

Endriu Harbenas triumfuodamas žvilgterėjo į ją.

— Tam, kad dabar aš visuomet galėsiu surasti šitą rojų! Mes jį nusiausim kaip pridera, Ngoma, o paskui linksmai leisime laiką, tu ir aš!

Jis stipriai suspaudė ją apkabinęs ir pabučiavo — šiurkštus nuosavybės ir pergalės antspaudas. Kai jis palaido ją, užpakaly jų ūmai pasigirdo piktas, skardus balsas, šaukiantis Ngomą.

— Eik prie valtės ir lauk manęs ten! — trumpai įsakė Endriu Harbenas, apsigrėžė ir nuėj obalšo kryptimi.

Du vyrai susitiko prie lauko šviesos atviroje aikštelėje.

— Tu? — sukriokė O'Rajenas, be galo nustebęs.

— Aš atėjau grumtis su tavim, — tarė Endriu Harbenas.

— Nori baigti savizudę?

— Noriu išspręsti ginčą su tavim, O'Rajenai. Tai tiesa, jog aš atvykau čia tavo lobio ieškoti. Dabar jis mano, ir aš nesiruošiu dailintis jo su niekuo!

Stogu buvo jiems erdvi tropikų naktis, ringu — pajūrys, ir kai jiedu pagaliau susirėmė, tik bangos ant rifo plojo jiems: nė gyva dvasia nematė Džimo O'Rajeno ir Endriu Harbeno kovos dėl purpurinės rojaus paukštės toje žemėlapyje nepažymėtoje saloje, Džailolo sąsiauryje.

Kova buvo trumpa ir karšta kaip ciklonas. Endriu Harbenas neatšoko į šalį, kai jį puolė priešininkas, jis išsilenkė kumščio smūgio, nėrė po O'Rajeno rankomis ir jiedu susiėmė. Stipriai spaudami vienas kitą, jiedu kamuoliu nusirito žeme. Ir tuomet Endriu Harbenui pasitaikė proga panaudoti tuos kovos būdus, kurių jis taip stropiai mokėsi prie lijanos dauboje.

Jis naudojo tik delno briauną, kuria daužė tartum špaga, taikydamas po pažastim, į sausgysles žemiau ausies ir nervus prie peties. O'Rajenas nežinojo, kaip apsisaugoti nuo šitų baisių smūgių, kuriuos Harbenas trankė įpykintos gyvatės greičiu. O'Rajenas raitėsi lyg agonijoje, vartėsi šiaip ir taip, mėgindamas išlaisvinti lyg replių suspausta dešinės rankos riešą. Jis lankstėsi, persilenkinėjo atgal, kol nuo jo paties kūno svorio tranktelėjo riešas.

Priešininkai parpuolė ir vėl atsistojo. O'Rajeno dešinioji ranka bejėgiškai pakibo, bet jis vėl įnirtingai puolė Harbeną, savo riaumojimu sutrikdydamas nakties tylą.

Endriu Harbenas priklausė ant vieno kelio, sutikdamas priešininką, ir griebė jį už sulaužytos rankos. Nuo bausaus skausmo O'Rajenas apsupo pusratį, buvo bepuolęs pirmyn, bet visu savo galingu korpusu blinktelėjo žemėn, išsitiesė ir visiškai nurimo.

Beveik tą pačią minutę pa-

sirodė Ngoma. Rodos, nakties tamsa prasiskleidė tartum užuolaidą praleisti ją, ir štai ji jau čia — lieknas, švytintis purpuro stulpas... Sunkiai alsuodamas, krauju pasruvusiomis akimis, Endriu Harbenas, išskėtęs rankas, puolė jos pasitikti, kad pasveikintų ją, savo atpildą.

— Aš laimėjau, Ngoma! Aš laimėjau!

Bet pirm negu jis spėjo paliesti Ngomą, jos rankoje blykstelėjo peilis. Tik instinktyvus mostas padėjo jam atstumti mirtį nuo savo krūtinės, tačiau plieno spindesys nebuvo toks baisus, kaip jos neveltis prasiveržimas. Ji puolė pro Endriu Harbeną ir krito ant visu ilgiu išsitiesusio Džimo O'Rajeno kūno.

— Tu nužudei jį! Nužudei šeimininką! Ach, nužudyk mane!.. Nužudyk ir mane!

Ji apkabino savąjį šeimininką, murmedama kažkokius meilės žodžius, glostė jo didelę galvą, išreikšdama savo atsidavimą ir liūdesį.

— Kas yra? Kas tau atsitiko? — murmėjo Endriu Harbenas, nesąmoningai kartodamas Džimo O'Rajeno žodžius.

Ngomos veidą iškraipė pyktis.

— Jis mano vyras! — šaukė ji. — Man jis vyras! Kas tu toks, kad drįsai užmušti mano vyrą?! Tik todėl, kad aš pasirodžiau kvaila, tu išvaizdavai, kad aš išmainysiu jį į tave? Pasitrauk... pasitrauk iš čia!

Niekuomet ji neatrodė tokia geidžiama, ta moteris, kuriai Endriu Harbenas ruošėsi išaiškinti meilės ir neapykantos prasmę. Pyktis suliepsnojo jo širdy su nauja jėga: jis rizikavo gyvybe, leisdamasis į tolimą plaukiojimą, grūmėsi, kad tik iškovotų teisę į tą merginą, na ir teisę į tą purpurinį aprėdą, kuris dengė jos puiškų kūną! Tas aprėdas vertas karalienės, o pridengia čiabuvis. Jis puolė prie jos, ir ištiesė ranką nuplėsti plunksnuotą aprėdą.

Ji suprato jo ketinimą ir neatsitraukė. Ji jau žinojo, kad O'Rajenas neužmuštas ir nemirs, ir pažvelgė į laimėtoją su ramia panieka.

— Tai štai ko tau reikėjo! — lėtai ir kandžiai tarė ji. — Neveltui Bšaras sakė man, kad tu vagis! Tu atsidanginai čia šitų kallelių, o visa kita buvo melas. Tad pasiimk juos, plėšk! Štai aš, bejėgė prieš tave. Imk, ko tau reikia ir sugrįžk ten, iš kur atėjai, ir papasakok saviesiems, kad tu nugalėjai rojaus paukštę, tu, piktas, piktas baltasis žmogau!

Ji stovėjo visiškai arti jo, taip, kad net lietė jį rankomis ir visiškai ramiai ir abejingai aukėjo save, sukrėsdama jį savo pykčiu.

Ir Endriu Harbenas atsi-traukė nugalėtas. Jis, pažinojęs daug moterų iš įvairių klasių ir visuomeninių padėčių, pajuto gėdos ir bejėgiškumo jausmą prieš šitą laukinę merginą, kurios jausmai buvo tokie nesudėtingi, kurios mintys ir poelgiai buvo tokie paprasti, nors ir nesuvokiami...

—o—

Maždaug po mėnesio Endriu Harbenas pasiekė Ternato uostą Aromatų salose ir čionai vėl susitiko Janą van Bolj, kuris nuoširdžiai pasveikino jį.

— Ir vėl jūs čia? — sušuko mišriosios rasės žmogus. — Vis tik išnešėt galvą! Na, ar sužinojote ką nors apie tą rojaus paukštį?

— Taip, — atsakė Endriu Harbenas. — Dabar aš žinau, kad rojaus paukštis — pats gudriausias ir rečiausias sutinkamas tvarinys iš visų žemėje gyvenančių būtybių.

— A-a! — žybtelėjo akimis senis. — O ką jūs dar sužinojote?

Endriu Harbenas suraukė rūgščią miną, prisimines, ką jis sužinojo ir ką prarado — prisiminė karčią akimirką anapus Džailolo sąsiaurio, kai jis pastebėjo, kad budėjimo žurnalas iš "Linksmojo draugo", buvęs už diržo, dingio, ir kad toji moteris nepastebimu gestu, su neįsivaizduojamu moterišku gudrumu, galų gale atėmė jam galimybę keršyti.

— Visa kita, ką aš sužinojau, — pasakė Endriu Harbenas, — tai stebuklinga pasaka.

NUOJOS GYDYMO ISTAIGOS LIETUVOJE

(Atkelta nuo 5 pusl.)
ti į rajono centrą: rentgenas, fizioterapija — viskas vietoje. Jauros pavyzdžiu pasekė ir kiti gydytojai. Rentgeno kabinetai įkurti Griškabūdyje, Gėžuose, Svedasuose, Ežerėlyje ir kitur.

Dar viena puiki naujovė, apie kurią negalima nutylėti — tai gydytojų kūrybiškumas, ieškojimai, mokslinis darbas. Mažeikių rajono gydytojas terapeutas Erelis sėkmingai apgnė medicinos mokslų kandidato disertaciją, gydytojas Vasiliasukas iš Šakių, gydytojas Baliūnas iš Kapsuko, Miliukas iš Lutės ir kiti rašo disertacijas. Šilutės chirurgo Jono Stankaičio išrastas aparatas žymiai pagreitina blauzdos ir dilbio kaulų lūžimų gydymą.

Gydytojų-novatorių, kūrybiškai vykdančių savo pareigas, būrys Lietuvoje nemažas. Tai žmonės, kuriuose galima įžiūrėti būsimos komunistinės visuomenės žmonių bruožus. Šitie žmonės — mūsų sveikatos apsaugos aukso fondas, tai pats didžiausias mūsų medicinos laimėjimas.

Turėtų Būti Mums už Pavyzdį

L.B. Nr. 18 tilpusi korespondencija, po antrašte "Žodis čia Gimusio", kurią parašė Kanadoj gimusi lietuvaitė, mane labai gerai nuveikė ir aš užtai korespondencijos autorę karštai sveikinu. Minėta korespondencija yra gera pamoka tiems ateiviams tėvams, kurie nedėjo nė mažiausių pastangų savo vaikus išmokinti tėvų gimtosios kalbos, nesistengė juos supažindinti su savo gimtuoju kraštu, jo istorija, papročiais, gražiomis tradicijomis ir panašiai. Daugelis iš tokių tėvų pasiteisina tuo, kad, girdi, gavės draugai, mokykla ir visa aplinkuma turi daug didesnę įtaką, negu tėvai, ir todėl tėvams yra labai sunku vaikus priversti kalbėti lietuviškai. Daliai su tuo galima sutikti, bet kuo gali pasiteisinti tie tėvai, kurių vaikai dar nepažįsta nė gavės draugų, nė mokyklos, nė visos aplinkumos ir tik pradėjus jiems ištartį žodį, jau tėvai į juos kitaip nekalba, kaip tik angliškai, pasiteisindami, kad jų vaikai, kalbėdami lietuviškai, gali sugadinti anglišką akcentą. Tai irgi labai juo-

kingas samprotavimas. Aš manau, kad vaikas girdėdamas tėvų laužytą anglišką kalbą gali greičiau sugadinti anglišką akcentą.

Labai teisingai čia gimusi lietuvaitė savo korespondencijoje pastebi, kad ji yra sutikusi net trečios kartos Amerikos lietuvių vaikus, kurie kalba gražia lietuvių kalba. Man irgi teko sutikti gana daug trečiaiečių čia gimusių vaikų, kurių lietuviška kalba daug švaresnė negu mūsų ateivių. Mes jau per daug atskiedėme su angliškais žodžiais ir mūsų lietuviška kalba pasidarė labai žargoniška.

Tiesa, čia gimusių anglių ar francūzų labai mažas nuosimtis žino daugiau kalbų apart jų gimtosios kalbos, nes jie įsitikinę, kad tik virš minėtos kalbos pasaulyje lošia svarbią rolę, o kitos kalbos nereikšmingos. Bet europietis visuomet didžiuosis žinodamas daugiau kalbų. Tai todėl yra labai keista, kad europiečiai tėvai nesistengia savo vaikus išmokinti net savo tėvų kalbos.

Būtų labai įdomu išgirsti išsireiškimus ir kitų čia gimusių vaikų, kurie žino tėvų kalbą.

P.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Toronto ir Bendrai Pietinės Ontarijos Lietuvių

RUOŠIAMAS

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Įvyks

Sekmadienį, Birželio 21 d.**ELDORADO PARKE**

Prie BRAMPTON, Ont.

Piknikui vieta graži, patogiai ir erdvi. Prie Port Credit upės

Pikniko ruošėjai planuoja įvairių žaidimų su laimėjimais

Toronto Lietuvių Moterų Klubas Ruošia Puikų Garbės Stalą

Liaudies Balso rėmėjai kontestuos už išrinkimą

1959 Metų Pikniko Žvaigždės

Daug Įvairumų — Laimėjimų — Pasilinksminimų ir kt.

Piknikas prasidės 1 valandą po pietų

Maloniai Kviečiame Visus Atsilankyti

PASTABA: Jei ir lytų vistiek piknikas įvyks, nes ten yra patogus ir didelis paviljonas.

KELRODIS:

Eldorado parkas randasi arti Bramptono, kuris yra 10-tos ir 7-tos Hwy kryžkelėje. Važiuojant Queen Elizabeth Highway, privažiavus Highway 10-tą sukti į šiaurę (Cooksville) ir važiuoti tiesiai ligi Bramptono trafiko šviesų. Čia sukti į kairę ir pavaziavus apie 2½ mylios, prie Springbrook Villa tarp dviejų gazolino stočių (SUNOCO ir WHITE ROSE) keliuku pasukti į kairę (pietų link). Už apie ¾ mylios pamatysite pikniko vietą.

Važiuojantiems Highway 5-ta, privažiavus Cooksville ir 10-tą hwy, ten yra trafiko šviesos, sukti 10-tąja hwy į šiaurę, linkui Bramptono. O pasukui, laikytis jau paminėtų nurodymų.

ARBA pasukimą į pikniko vietą galima padaryti ir iš 10-tosios Highway, neprivažiavus Bramptono. Už apie 8¾ mylios nuo Cooksville trafiko šviesų, yra nedidelė kryžkelė. Po dešine yra golfo laukas ir FINA gazolino stotis. Po kaire yra Motelis ir gazolino stotis. Sukti į kairę (pro Motelį) ir važiuoti tiesiai, kol kelias baigsis dalindamasis į dvišaką. Paimti keliuką į dešinę ir važiuoti, kol pamatysite pikniko vietą po kaire.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, birželio 2 dieną, 7.30 val. vakaro, savoį svetainėje, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir nares dalyvauti. Patikrinkite narines knygetes, ar mokesčiai šiemet mokėti. Jeigu ne, tai ištikus nelaimei ar susirgus negalėsite gauti pašalpos.

Taipgi primenam, kad bus delegatų rinkimas dėl kuopų suvažiavimo rugpiūčio mėnesį 1-2 dienomis, 1959 m.

Kuopos Valdyba

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įčaks ketvirtadienį, birželio-June 4 d., 7 val. vak., Lietuvių ūsalėje, 160 Claremont St.

Visus mūsų kuopos narius ir nares prašome būtinai pasistengti dalyvauti šiame susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Visi prisidėkime prie padarymo šio susirinkimo skaitlingu — vykdamį į susirinkimą pava-

Geg. 29 - Birž. 3

Pradžia
6.30 val. vakaro
Šešt. 2 val. p. p.

Puikiausia muzika
MADAM BUTTERFLY
ir
AIDA

Visa programa spalvota

PRADEDANT **Birželio 4**

Swan Lake

su

Maja Plisetskaja ir Balšoj Baletu
Magiškose spalvose

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Liaudies Balso vasarinei paramai ir linotipo taisymo sąskaitų apmokėjimui jau gauta \$216.50 aukų. Žinant, kad laike šios vasaros Liaudies Balsui būtinai reikalinga bent \$2,500 paramos, tai pirmieji atsiliepimai, lyginant su prabėgusiu laiku, nėra labai džiuginanti. Tiesa, eilė draugų ir draugių bei organizacijų labai gražiai atsiliepė, bet yra šimtai draugų ir draugių, kurie dar vis

dinkime savo draugus ar pažįstamus. Svarbu ir būtina. Kuopos Valdyba

atidėlioja atsiliepimą į šį reikalą. Atminkime, kad iki rugpiūčio mėnesio dar turime sukelti \$2,283.50. Būtų gražu ir labai svarbu dėl Liaudies Balso išsilaikymo, kad šis uždavinys būtų atliktas prieš prasidedant vasariniams atostogoms.

Didmiesių draugai planuoja LB paramai vasarinių parengimų. Prašome paremti juos darbu, dovanomis, aukomis ir dalyvavimu juose.

Laikė praeitos savaitės Liaudies Balso rėmėjai suteikė savaitraščiu paramos sekančiais:

S. Paberalis, Windsor, Ont., lankėsi Toronte ir per F. Gutauską pridavė LB paramai \$10.00 aukų.

J. Žilinskas, Melbourne, Man., atsinaujindamas prenumeratą ir atsilygindamas už skelbimėį prisiuntė priedo \$1.00 aukų.

J. Thumasun, Flin Flon, Man., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$2.00 aukų, taipgi nuo M. Ališausko \$1 aukų.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė nuo Rochesterio Lietuvių Moterų Klubo \$5.00 aukų.

F. Kazokas, Lethbridge, Alta., prisiuntė nuo J. Zebrausko \$2.00 aukų.

B. Kvietinskas, Montreal,

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

prisiuntė J. Urbonavičiaus gautą naują prenumeratą.

N. Grybienė, Norwood, Mass., prisiuntė nuo Massachusetts Moterų Sąryšio konferencijos \$10.00 aukų.

J. Lesevičius, Verdun, prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir aukų. Naują prenumeratą užrašė Lie-tuvon M. Reinotas, o F. Reinotienė paaukojo LB paramai \$1.50.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Danys ir P. Jokubka, Montreal, po \$1.00.

M. Petkus, Dryden, Ont., \$5.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai aciū.

Administracija

Lankėsi Hamiltone

HAMILTON. — Kiek laiko lankėsi čia J. Sakalas, buvęs hamiltonietis, dabar dirbąs šiaurinėj Ontarijoj.

Apsilankęs "tėvynėj" draugas parėmė visuomeninius reikalus, jų tarpe ir kandidatę į Liaudies Balso pikniko žvaigždes.

Rep.

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylaris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

BEAVER

SHELL SERVICE STATION

Ir Užkandžių Baras

Hway 11, R. R. 3, Orillia N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių
Savininkai S. S. Zostautai
Telefonas: FA. 4-6831

Visokių Piens Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai A. A. Kuktai

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Remkalas
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 6-1508

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai